

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
8/2023	Valgstyret	25.10.2023

Saksbehandler: Ragnhild Aakre Seljevoll
Hjemmel:

Rapport - valggjennomføring kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023

Saksopplysninger

Vedlagt er rapport for valggjennomføring kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023.

Kommunedirektørens innstilling:

Rapport for valggjennomføring kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023 tas til orientering.

Rødøy kommune, 20.10.2023

Harald Einar Erichsen
Kommunedirektør

Ragnhild Aakre Seljevoll
Kontorsjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Vedlegg:

- 1 Rapport - valggjennomføring kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023

Rapport – valggjennomføring kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023

Valgdag for kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023 var mandag 11. september. Oppmøteprosenten til kommunestyrevalget ble 76,43 %, antall godkjente stemmesedler 689. Til sammenligning var oppmøteprosent ved kommunestyrevalget i 2019 73,7 %.

Valgstyret

Valgstyret har bestått av samme medlemmer og varamedlemmer som formannskapet. Inger Monsen har vært leder, og Jimmy Engen Krogh nestleder. Kommunestyret har delegert all myndighet etter valgloven med forskrifter som ikke skal utøves av kommunestyret selv, til valgstyret. Myndighet ble videredelegert fra valgstyret til kommunedirektøren i v.sak 03/2022.

Medregnet møtet 25. oktober 2023, har valgstyret hatt tre møter i forbindelse med kommunestyre- og fylkestingsvalget – ett i år 2022, og to i år 2023. Det har vært behandlet 13 saker.

Endring i stemmekretser

I valgstyrets møte 1. desember 2022, sak 02/2022, ble endringer i stemmekretser behandlet. I forkant ble lokalforeningen i kretser som kunne bli berørte oppfordret til å gi innspill til saken; Selsøyvik, Storselsøy, Nordnesøy og Myken. Det kom inn ett innspill – fra Selsøyvik lokalforening som ga tilbakemelding om at de ikke ønsket sammenslåing mellom Storselsøy og Selsøyvik. Begrunnelse var dårligere tilgjengelighet til valglokalet. I valgstyrets møte ble det vedtatt å slå sammen daværende stemmekrets 01 Myken/Nordnesøy og stemmekrets 02 Storselsøy med virkning fra valget i 2023. Hovedårsaken var at det var så få stemmeberettigede i Storselsøy stemmekrets, at det ble sett på som en utfordring å opprettholde den som egen krets i forhold til prinsippet om hemmelig valg. Ny sammenslått stemmekrets fikk navnet Ytre Rødøy stemmekrets, og med denne endringen er det nå til sammen syv stemmekretser i kommunen.

Listeforslag

Kunngjøring av frist for innlevering av listeforslag, og veiledning om framgangsmåte for å stille liste, ble lagt ut på kommunens nettside i begynnelsen av februar 2023. Det kom inn tre listeforslag innen fristen 31. mars. Forslagene ble lagt ut til offentlig ettersyn på nettsiden og på rådhuset, og kandidatene ble underrettet om oppføringen. Det ble gjort noen rettelser av feil og mangler i dialog med tillitsvalgte for listeforslag. Alle innkomne listeforslag ble deretter godkjente i valgstyrets møte 24. mai 2023.

ROS-analyse og opplæring

Risiko- og sårbarhetsanalyse ble behandlet i valgstyrets møte 24. mai. Størst risiko ble vurdert å være svikt i transport – først og fremst som følge av dårlig vær – og rutinesvikt ved opptelling.

Videre vil manglende kompetanse alltid være en risiko. Redusering av denne risikoen er gjort ved følgende tiltak:

- Valgansvarlige i administrasjonen deltok i valgopplæring fra Valgdirektoratet, som ble avholdt i Bodø over to dager. Videre deltok vi i informasjonsmøte på teams i regi av fylkesvalgstyret.
- Skriftlige rutiner for forhåndsstemmemottakere ble oppdatert og gjennomgått med stemmemottakere.

- Tidligere stemmestyremedlemmer som var valgbare, ble oppfordret til gjenvalg for å beholde kompetansen videre. Mange sa seg villige til det, og alle stemmestyre hadde medlemmer med tidligere erfaring.
- Håndbok/rutinebeskrivelse for stemmestyrene ble oppdatert. Det ble avholdt møte/opplæring med stemmestyrene siste onsdag før valgdagen. Seks av sju stemmestyre var representerte.
- Valgansvarlige var i beredskap pr. telefon for spørsmål fra forhåndsstemmemottakere og stemmestyre.

For valgansvarlige er valgdirektoratets nettside valgmedarbeiderportalen.valg.no svært nyttig i arbeidet. Der finner vi rutiner, veiledning, påminnelse om viktige frister m.m. I valgadministrasjonssystemet EVA registreres alt av opplysninger som skal i valgprotokollene. Valgdirektoratet følger opp ved eventuelle feilregistrering eller mangler i grunnlagsdata, og har også brukerstøtte tilgjengelig under hele valgperioden.

Kunngjøringer og informasjon til velgere

Lovpålagte kunngjøringer ble lagt ut på kommunens nettside, herunder om godkjente valglister, manntall til offentlig ettersyn, tid og sted for stemmegivning, og frist for å søke om å forhåndsstemme hjemme.

Det ble utarbeidet informasjonsskriv som ble sendt til alle kommunens husstander, og publisert på kommunens nettside. Skrivet hadde informasjon om stemmerett, manntall, valgkort, legitimasjon, tid og sted for stemmegivning, stemmelokaler, godkjente valglister og muligheter for endringer på stemmesedlene. I informasjonsskrivet ble det også henvist til valgdirektoratets nettside valg.no, hvor blant annet generelle informasjonsbrosjyrer på flere språk var å finne.

Forhåndsstemming

Tilbud om tidligstemmegivning i perioden 3. juli – 9. august, ble gitt ved Rødøy rådhus. Én velger benyttet seg av tilbudet.

I den ordinære forhåndsstemmeperioden fra 10. august til og med 8. september, var det mulighet for å stemme ved rådhuset alle hverdager. Ved skolene Nesøy, Rødøy, Øresvik og Jektvik kunne det etter forhåndsavtale avgis forhåndsstemmer hverdager til og med 5. september.

Årsaken til at forhåndsstemming ved skolene ble avsluttet tidligere enn ved rådhuset, er at stemmene må sendes videre til rådhuset for registrering innen fredag før valgdagen for å kunne telles i kategorien ordinære forhåndsstemmer. Alternativt måtte optelling av stemmene fra skolene ha ventet til etter kl. 17 dagen etter valgdagen. Dette var tilfelle ved forrige kommunestyrevalg, og førte til at optelling valgdagen ikke ga et godt bilde av valgresultatet - mandatfordelingen endret seg dagen etter.

Det ble holdt åpent to timer en av de siste to lørdagene i forhåndsstemmeperioden ved skolene og rådhuset. Forhåndsstemmemottakere fra rådhuset reiste ut til de kretsene som ikke hadde annet tilbud om forhåndsstemming. I Melfjordbotn og Sørfjorden var det mulighet for forhåndsstemming søndag 13. august, i forbindelse med Rødøy menighets arrangerte tur til Melfjordbotn. Dette slik at deres skyssebåt kunne følges. Lørdag 26. august reiste stemmemottakere ut til Gjerøy, Selsøyvik, Storselsøy og Myken. Til denne turen ble det brukt egen båt.

Omsorgssentrene fikk besøk av stemmemottakere en dag i den siste uka før valget, og en velger søkte om og fikk innvilget forhåndsstemming hjemme.

Ca. 55 % av stemmene ble avgitt som forhåndsstemmer, en økning på 8 % siden forrige kommunestyrevalg.

Valgting

Åpningstid for valgting var kl. 11.00-17.00. Kommunale bygg som skoler og samfunns-/grendehus ble brukt som stemmelokaler i alle syv stemmekretser. Lokalene tilfredstiller krav om universell utforming, og bevegelseshemmede kan komme seg inn uten hjelp. Universelt utformet valgurne og valgavlukke ble brukt.

Det meste av valgmateriell til stemmestyrene ble utlevert i forbindelse med opplæringen/møtet 6. september. I de kretsene som hadde forhåndsstemming ved skolene, ble stemmesedler overlevert derfra.

Rødøy kommune bruker papirmanntall på valgting, som ikke er tilgjengelig for utskrift før lørdag morgen før valgdagen. Manntallene ble sendt/levert til stemmestyrene lørdag og søndag.

Stemmestyrene har ikke meldt om spesielle hendelser i valgtingets åpningstid, og det kom heller ikke fram feil i forbindelse med valghandlingen.

Stemmesedler og annet materiell fra valgting ble hentet av representant for valgstyret. For henting av stemmer i øykretsene og Sørfjord/Melfjord stemmekrets, ble det brukt skyssbåt.

Opptelling og resultat

Til stortingsvalget 2021 ble det i valgloven åpnet for at foreløpig opptelling av forhåndsstemmer kan startes dagen før valgdagen. Denne bestemmelsen er videreført, og valgstyret valgte å benytte seg av muligheten.

Opptellingen foregikk søndag ettermiddag, med fire representanter fra valgstyret og to fra administrasjonen til stede. Valgdagen møtte valgstyret fulltallig for opptelling av valgtingstemmer, i tillegg til fire fra administrasjonen. Foreløpig resultat ble meldt inn for publisering ca. kl. 21.00.

Frist for at forhåndsstemmer skal være kommet inn i tide, er kl. 17.00 dagen etter valgdagen. Til dette valget kom det ingen stemmer etter fristen.

Valgstyret møttes kl. 12.30 tirsdag 12. september for registrering av rettelser på de allerede opptalte forhåndsstemmer, og på valgtingsstemmene. Rett etter kl. 17.00 startet opptelling av de siste 42 forhåndsstemmene, og rettelser på disse ble registrerte.

Endelig valgresultat ble deretter klart, og valgprotokoll ferdigstilt og underskrevet. Valgresultatet ble rapportert inn og publisert på kommunens nettside samme kveld.

Materiell til fylkestingsvalget ble sendt med kommunedirektøren til fylkesvalgstyret onsdag 13. september. For valgresultat fylkestingsvalget i Rødøy kommune, se [fylkesvalgstyrets møteprotokoll s. 82-85](#).

Økonomi

Det var satt av kr. 169.000 i budsjettet til valggjennomføringen. Mange av postene – som møtegodtgjørelser til stemmestyrene og lønnsutgifter til ansatte for arbeid utover vanlig arbeidstid – belastes mot slutten av året. Det forventes at budsjettet skal holde.

Avslutning

Etter vår oppfatning har valggjennomføringen gått smidig og greit, og det har ikke kommet klager eller meldinger om uønskede hendelser. Det er mange som stiller opp og gjør en ekstra innsats både i arbeidstid og på fritid for at valget skal komme godt i havn. Vi er takknemlige for dette, og for det gode samarbeidet med både valgstyret, forhåndsstemmemottakerne og stemmestyrene. Videre for de fantastiske hjelperne ute i kretsene som stiller opp med det som trenges når vi kommer for å ta imot forhåndsstemmer – enten det er skyss til og fra kai, eller tilgang til og klargjøring av lokaler. For oss valgansvarlige i administrasjonen er valgperioden hektisk, intens og krevende, men først og fremst veldig givende – mye takket være samarbeid og møte med så mange av våre gode medborgere.

Rødøy kommune, Formannskapskontoret, 19. oktober 2023

Ragnhild Aakre Seljevoll (valgsekretær/valgansvarlig) og Slava Korneev (valgansvarlig)